

RUGALMAS ÉS ALKALMAZKODÁSRA KÉPES VÁROSOK

RESILIENT AND ADAPTABLE CITIES

SZERZŐ/BY:
KÖRMENDY IMRE

Az Európai pályázati rendszer egyre bővülő körökben szólítja meg a fiatal építészeket, tájépítészeket, urbanistákat szerte Európából, hogy a különböző országok által kiválasztott helyszínekre készített terveikkel versenyezzenek, s adjanak ötleteket a városok, az önkormányzatok számára.

Az idei Európai 12 pályázat a városok alkalmazkodó-képességét, az időbeli változásokra való reagálásukat, a városi terek életciklusait, életritmusait, a városok rugalmasságát, az örökség - innováció - visszafordíthatóság kérdéskörét helyezte a vizsgálódás központjába. Ehhez a városoktól olyan, alulhasznosított területek kijelölését várta, amelyek alkalmasak a magasabb fokú városiasságra és az időben változó, különböző funkciók befogadására.

Míndez egyértelműen a fenntarthatóságot, az ökológiai lábnyom csökkentését, a városrészek komplexitásának növelését, a belső tartalékok feltárását jelenti.

Izgalmas vállalkozás Európa ezen országainak kísérlete, amelyben a különböző kultúrákból jövő fiatal szakembereket közös feladatok elvégzésére serkentik. A cél a közös európai gondolat

erősítése, egymás megismerése. Ez hozzájárulhat a közösség erősítéséhez, egymás értékeinek felfedezéséhez. Ugyanakkor veszélyeket is hordoz magában, hiszen ez a nyitás a helyi kultúrák, a települési, építészeti kultúrák feloldódásához, megszűnéséhez is vezethet. Miért gondolom én ezt, s miért érzem veszélynek, amikor építészettünk az Árpád-kor óta mindig európai volt, még a magyar gyökerek keresésében is európai gondolatot követett?

Elég csupán a 4D folyóirat 2010/17. számában közzétett ajkai tervpályázat egyik nyertes tervének távlati képére tekintenünk, ahol egy amerikai tengerész borul össze kedvesével forró csókban. A dunántúli középhegység kisvárosának főterén, egy országban, amelynek tengere sincs. A globális és a lokális viszonyáról van itt szó, sematikus, a 'világon bárhol lehetne' megoldások égből pottyant „ajándékáról”, ami ellentétes a kultúrák sokféleségének megőrzésének alapeszméjével.

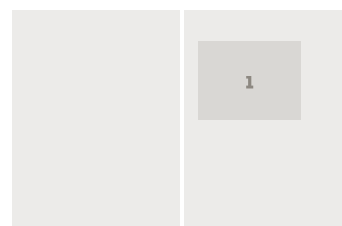
Az aktuális feladatkiírás is mutatja a nyelvekben megmutatózó különbségek izgalmaságát: egyes inoeurópai nyelvekben a város nem csupán a fizikai valóságot jelenti, hanem az emberi közösséget is. Ennek tudatában jobban

érthető a kiírás élőlényekre, kiváltképp az emberre vonatkozó ismérvei, pl. a rugalmasság, alkalmazkodó-képesség. Gyermekünket és immár unokáinkat figyelve tapasztaljuk, hogy a legegyszerűbb dolgokkal tudnak a legsokoldalúbban játszani, s a legkifinomultabb, speciális eszközök alkalmasak a legkevesebb funkcióra, szélső esetben csupán egy szerep betöltésére. A városban is a szabad terek, a természetközeli térségek a leginkább diszponibilisek, alakíthatók az új igényeknek megfelelően, s a rafinált, többszintes, intenzíven beépített és kialakított terek a legkevésbé.

Városaink megújulásához elsősorban az kell, hogy a városépítészeti akciók során egy gazdaságos sűrűség mellett, mind kulturálisan, mind funkcionálisan a lehető legmagasabb szintű komplexitásra törekedjünk, és hogy a szabadterekre, a közterületekre, a be nem épített térségekre tekintsünk úgy, mint a település, a város szerves részére.

Nem hiányként, nem fölöslegként, nem nyüggként, hanem pótolhatatlan értékként.

1. kép/pict.:
Köztér rehabilitáció
terve Dessauban,
European 10 győztes
pályamű / *Public
space renewal project
in Dessau, European 10
winning entry*
SZERZŐK/AUTHORS:
CARSTEN JUNGFER,
NORBERT KLING

The European competition network is addressing young architects, landscape architects and urban designers in larger and larger circles from all around Europe, to compete on the various sites chosen by different countries and to provide new ideas for the cities and local governments.

The European 12 competition this year focuses on the adaptability of cities, on reactions on temporal changes, on the life cycles and rhythms of urban spaces, on the resilience of cities and on the issues of legacy, invention and reversibility. For this the participating cities had to offer such underused sites that are capable of moving towards greater urbanity and can integrate various functional programs changing in time.

This definitely stands for the investigation of sustainability, reducing ecological footprint, increasing/raising the complexity of cities and exploration of local resources.

The experiment of these countries of Europe is a thrilling initiative, to motivate young experts from various cultures to work on common themes. The ultimate goal is to strengthen the common

European idea and to learn from each other. This can contribute to strengthening communities and to recognize the values of each other. But it also means risks, since this opening can lead to the weakening of local cultures e.g.: local urban, architectural cultures. Why do I think that, and why do I feel it a danger, when our architecture culture has always been European since the Árpád-age and has been following European thoughts even in its processes of finding its roots?

It is enough to look at one of the renderings of the winning project of the Ajka competition published in the 2010/17 issue of the 4D Journal, where an American sailor cuddles up to his beloved with a hot kiss. At the main square of a small city in the Transdanubian Medium Mountains, in a country that has no seas whatsoever. I am talking about the relation of global and local, about schematic 'heaven-sent' solutions that could be anywhere in the world and are contradicting the key principle of preserving the diversity of cultures.

The actual theme also shows well the exciting differences in various languages: in some Indo-European languages the word urban does not only mean the

physical reality, but also the human community. In that sense it is easier to understand the criteria related to living organisms or humans: resilience or adaptability. Looking at our children or specially our grandchildren we can experience that they can play the most versatile way with the simplest things, and the most sophisticated special gadgets are suitable for the least functions, in some extreme situations they can only serve one role. In a city the open-spaces, the semi-natural areas are the most easily attainable and transformable areas according to new needs, while the complex, multileveled, intensively developed and configured spaces are probably the least.

For the renewal of our cities, in the course of urban development actions, we first of all need - besides an economic density - to aim at reaching the highest possible cultural and functional diversity and to look at the open and public spaces and the undeveloped areas as integrate parts of our settlements and cities.

Not as a deficiency, not as a redundancy, not as a problem but as an irreplaceable value. ©

